

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Pénteken, Május' 30-dikán, 1834.

43.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' Felső Ház Máj. 15-kén tartatott Ülésében, az Irlandi Egyház javítására készült bill olvastatott fel másod ízben. Erre Gróf Grey jelenté, hogy az Ülés 16-tól fogva Pünkösöd utáni Szerdáig, vagy Tsötörtökig felfüggesztetik. Azután Lord Vynford, a' Vasárnap szorosabb megtartása végett készült billjének másodszeri felolvasását javallotta: a' Törvényhozásnak úgymond jussa vagyon olly határozatot tenni, melly által a' dolgozó rendnek a' vasárnapi munka tegtiltassék: egyébiránt az ő billjében csak 3 vagy 4 új határozat van, a' többi mind, elébbi törvényeken alapúl: a' mostani pénzbeli büntetések igen tsekélyek, úgy, hogy az árosok, és portékások örömet le-
róvják azt, csak hogy ünneppon folytathassák foglalatoságaikat: onnan van, hogy a' vasárnap, kivált nagy városokban megszensteltelenítettik, sőt ez annyira megy, hogy a' minap két pap azon panaszkodott, hogy Vasárnap templomba nem mehet, a' nélkül, hogy az utszán részeg embertől fel nem tartóztatnék. Erre a' Szónok billjét részenként adta elő: azt kívánta a' többek között, hogy Isteni szolgálat alatt, az utszán ne járjanak kotsik, és átaljában semmi portékák se szállittassanak egy helyről a' másokra: ez az utóbbi úgymond, Iső Károlynak egy Statutuma által már elhatároztatott, de soha se hajtatott végre, mivel vasárnap a' rakodószekerekhez nem volt szabad nyúl-
ni, hetfőn pedig a' törvény már elvesztette erejét: a' mi a' kortsmákat, és

pályinkaházakat illeti, ezekre nézve azt óhajtáná, hogy Isteni szolgálat előtt egy órával zárattassanak bé, és után, csak egy órával nyittassanak ismét ki; a' kortsmáros, kinek házában vasárnap valaki megrészegszik, — lakoljon: a' vasárnap reggeli eleség vásárlást is meg kellene tiltani, 's ennek megakadályoztatására, a' munka bért nem Szombaton kellene ki fizetni, — ez a' dolgozó rendnek is javára volna, mivel más napokon sokkal óltsóbban vásárolna, mint vasárnap, mikor megszorúl. Öszvejöveleteket, vagy mulatságokat sem kellene Vasárnap felszegezgetni, hanem csak szent tzelt tárgyazó hirdetéseket. Végre: a' petsenyét legfeljebb délutáni 2 óráig kell a' sütőtől elhozni, hogy a' sütőlegények déleesti templomba is jár hassanak. A' Lord Cantzellarus, és a' Londoni Püspök, oda utasították a' javallót, hogy várakozzék, míg az ebben a' tekintetben, az Alsó Ház elibe terjesztett bill, a' Felső Házba vitetik. Mivel pedig Lord Vynford még is a' második felolvasást szorgalmaztatta, szavazásra került a' dolog, a' midőn a' bill 16 szóval 13 ellen csak ugyan elfogadtatott.

Az Alsó Háznak Máj. 16-kán tartatott Ülésében kérdezte Vyvyan Ur, vajjon igaz legyen e', hogy Angoly, Frantzia, Spanyol és Portugallia Országok között, olly Egyesség kötöttett, melly szerint Don Carlos Portugalliából kiüzettessék: vajjon a' Tractatus részeiben helyben hagyódott e', vagy pedig a' Lisbonai Kormány kérésik a' helybenhagyással, és vajjon ezen

Tractatus következésében, Spanyol katonák nyomultak e' Portugalliába? Lord Palmerston igazolta a' Tractatus valóságát, avval a' hozzáadással, hogy 3 Udvartól megerősített legyen, 's mihelyt a' 4-dik is megerősítendi, azt azonnal a' Ház elibe fogja terjeszteni: Spanyol katonák, folytatá a' Miniszter, igen is, mentek Portugalliába, de a' Neutralitást mindenben, a' mi a' Tractatus tzélján kívül vagy, megtartják, — egyébberránt már igen sok városok nyilatkoztaták magokat a' Portugalliai Királyné mellett. Baring: Donna Mariának minden esetre győznie kell, a' midőn Dom Miguel ellen külső segedelemmel hartzol! Lord Palmerston: Dom Miguelnek is tsak annyi segedelme volt a' külföldről. Baring: En nem tudom, ez utóbbit ki segítette volna? Palmerston: Ez a' tudatlanság előttem olly kellemetes, hogy abból nem is akarom a' tisztelt tagot kivenni. Peel Robertnek azon kérdésére, valljon a' tized váltság bill, ezen Ülésben előjön e'? Lord Althorp azt felelte, hogy ő erősen hiszi; — a' mi után az Ülés Pünkösdt utáni Szerdáiig felfüggesztetett.

A' Felső Háznak Máj. 15 kén tartott Ülésében Londonderry Marquis kérdezte, minő állapotban vannak azon — Portugalliát illető iróványok, mellyeknek közlését legközelebb javallotta? Gróf Grey, felelé, hogy hólnap szándékozik azokat előterjeszteni Londonderry: „A' külső dolgokra ügyelő Státus Titoknoknak elég dolga akadt az utóbbi történetek miatt, (nevetés) tsak azt lehet sajnálni, hogy a' Talleyrand Hertzeggel kezdett alkudozások nem értek olly jó véget, mint eleinte hitték.

Az Alsó Házban Máj. 26-kán Vyvan Ur, a' Spanyol Portugallia dolgokat előhozván, ekképpen szól-

lott: „Én a' külső dolgokra ügyelő Lord Status Titoknok elibe, szeretnék néhány kérdéseket tenni. Közönségesen azt hírellek, hogy a' Portugalliai Monarchia elrendelése végett, Angoly, Spanyol és Frantzia Ország között egyeség kötött. Azt is hozzáadják, hogy ez az Egyesség Lisbonában nem hagyódott helyben, azomban egy Spanyol Generál ált ment a' határon, a' ki Don Carlost üzőbe veszi. Főtzelja az Egyességnek Don Miguel, és Don Carlos elűzése. Az Ülésnek megnyitásától fogva, olly sok történt a' félszigeten, a' millyen kevés szó volt a' felett a' Parlamentben. Én most nem akarok a' dolog velejébe bévágni, hanem tsak következő 3 kérdés mellett maradok, mellyekre, reménylem a' nemes Lord meg fog felelni. 1 szor Igaz e', hogy Angoly, Spanyol, és Frantzia Ország között, a' Portugalliai ügynek szükség esetében fegyverrel történendő eligazítására, Egyesség kötött? 2 szor Résletetik e' ezen Egyeség helybenhagyása Lisbonában, és miért? 3 szor. Vett e' a' Kormány hivatalos tudósítást a' felől, hogy a' Spanyol parantsoló Rodil Generál, Portugalliába nyomult? Palmerston: Én természetesen nem ereszkedhetem a' külömbféle hírekbe, mellyeket a' tisztelt Ur az Egyességre nézve hallott: azomban az első kérdésre örömmest felelem, hogy a' félsziget ügyének eligazítására, Angoly, Frantzia, Spanyol, és Portugallia Meghatalmazotjai által Egyesség íratott alá. A' tisztelt tag kétség kívül nem fogja kívánni, hogy az Egyesség tzikkelyeit szóról szóra most mindjárt közöljem: mihelyt egyszer meg fog erősítetni, azonnal a' Táblára teszem, 's akkor kiki kénye szerint rostálgathatja. A' miatt, hogy egyik contraháló fél által, az Egyesség meg nem erősített, nem

lehet aggodalom. Már 5 Hatalmasságnak megerősítése Londonban vagyon, 's a' Portugallus Kormányé csak bizonyos formalitások miatt halasztatott el. A' Kormány immár hivatalosan tudósított a' felől, hogy ez a' megerősítés nem sokára következni fog, 's én reménylem, az azt meghozó hajónálunk nem sokára ki fog kötni. A' mi Rodil Generált illeti, az igaz, hogy ő utóbbi tudósításoknál fogva, egy Spanyol Osztályal Portugalliai földön volt. Ő oda a' Portugalliai Kormányának meg egyezésével ment, 's valóban Kormányunknak sem lehetett arra nézve legkisebb kifogása sem (halljuk!), mert munkálódásai oda terjednek, hogy Don Carlost a' Spanyol Portugallus határról elűzze. Osztálya még nem küzdött Donna Maria Katónáival egyetértőleg Don Carlos ellen: de mind e' mellett igaz, hogy Rodil által megtartott legszorossabb Neutralitás ellenére is, némelly erősségek Donna Mária részére nyilatkoztatták magukat. Baring: A' nemes Lord nyilatkozása után haszontalan időtöltés volna, a' tárgyba mélyebben belé ereszkedni, melly különben is az Egyeség közlésekor nem sokára magától felvilágosodik: azomban meg kell vallanom, hogy a' mit a' nemes Lord, Rodil Generalnak Neutralitása felől előhozott, az nagyon különösnek tetszik előttem. Valóban a' nemes Lordnak más megfogása vagyon a' Neutralitásról, mint Európában akárkinek szokott lenni. Rodil azért nyomult bé Portugalliába, hogy a' Spanyol Praetendenst, ha ezen nevezetet csak ugyan megérdemli, üzőbe végye, azután a' dolog oda ütött ki, hogy a' lázzadás nagyobb erőre kapván, sok városok Donna Mária részére állottak. Ha azt Neutralitásnak hívják, akkor ez valóban új nemű Neutralitás. Elfelejtette e' a' ne-

mes Lord, hogy több idegen Hatalmasságok beavatkoztak a' Portugalliai ügybe? Palmerston: „Miközben én Neutralitásról szóltam, nem szóltam egyes környülállásra. A' mi a' tisztelt tag által említett beavatkozást illeti, valóban más oldalról igen figyelemre méltó beavatkozások történtek! Baring: Nem tudom, micsoda beavatkozásról szól a' nemes Lord: hihetőleg, a' felől fel fogja a' Házat világosítani. Palmerston: Valóban a' tisztelt Ur tudatlansága annyira irigyelni való, hogy nem is akarom benne háborgatni. Changos katzaj követte az utóbbi szavakat, a' mi után az Ülés eloszlott.

Leedben jelenleg több ezer kezek munka nélkül vagynak, — a' mesterek, és Fabrika tulajdonosok abbéli határozatjuk következtében, melly szerint senkinek se adjanak munkát, a' ki magát alá nem írja, hogy munkások egyesületéhez nem tartozik. A' legények több ezeren f. h. 12-kén gyűlést tartottak, mellyben a' tzinkosok arra intették társaikat, hogy álhatatosok maradjanak, 's tagadják meg minden esetre a' kívánt aláírást, — de egyébiránt tsendességben maradjanak, hogy ellenek a' Kormányának semmi panasza ne legyen.

P O R T U G A L L I A.

A' Lisbonában lakó Angoly kereskedők, — egy Parker Admirálhoz intézett levélben a' miatti sajnálkozásokat nyilatkoztatják, hogy a' Portugalliában fekvő Angoly hajó sereg fő parantsolói hivatalától visszahívattatott legyen, az Admirál.

Angoly lapok Falmouthból Máj. 14 ről írják: Sir John Doyle Dom Pedro General Stábjától elmozdított, mivel Bacon Generálnak kihívására meg nem jelent. Dom Miguelnek állapota felette rosszúl van. Lis-

bonában az a' hír szárnyallott, hogy idősbbik húga, kit kíséret mellett Elvasba küldött volt, az öröknek megvesztegetése, vagy néhány Spanyol katonák segítségével által Spanyol Országba szökött által.

Bacon következőleg hívta ki John Doylet párviadalra: „Az Ur fertelmes, nyúlszívű, ravasz gazember, 's ha nekem elégtételt nem szerez, nem mondom, hogy úgy tekintheti magát, mint megkorbátsoltattat, (ezen kifejezéssel élt egy ízben Sir John, Sartorius Admiral kihívásakor) hanem elveszem a' korbátsot, és azt testének legtsiklandóbb részéhez fogom szabni.

(Courier.) Lisbona Máj. 3-kán. Bacon General azt kívánta, hogy Sir Doyleval való versengése felett hadi törvény tartassék. Ez az utóbbi elmozdított ugyan a' Generalstábtól, de mégis rangját a' seregnél megtartja. Tegnap az a' hír szárnyallott, mintha Terceira Hertzeg Apr. 28-dikán Coimbra-t megszállotta volna, más ujságok azonban ezt a' hirt alaptalannak tartják. General Lemos, Santaremben elfogattatott, Dom Miguel ellen kiszült hűségtelensége miatt.

(Times). Azt mondják, hogy a' Spanyolok Estremosba vonultak, 's Dona Isabella Mariát, a' ki az ottani Ursulák klastromokba zárkózott, 's a' Spanyol kormány általmáért folyamodott, Badajozba vitték: továbbá, hogy Dona Maria Kormányán Estremosban ki van kiáltva, 's 400 foglyok, kik politikai gondolkodások módjok miatt voltak bezárva, szabadságba helyheztek.

Oportóból Maj. 4-dikén költ levelek szerint, Torres General az előtt való napon, egy sereg osztályal, onnan (Oportóból) a' Douró felső része felé masérozott mivel a' Miguelistai

Guerillák, néhány terhes hajókat elfogtak.

SPANYOL ORSZÁG.

Bayonne Máj. 13-kán. Zarcode Valle Hadi Miniszter hivatalából elbocsátatott, mivel társával meg nem egyezett. — Rodil General a' Baszki Provincziákban lévő sereg felett által veendi a' főparantsolatot, 's mostani helyét General Valdez töltendi be. A' mint mondják, Casztiliából mintegy 2000 katonára érkezett Bilboba.

Madridból egy levelező így ír: Riera nevezetes Capitalista, a' ki nem régen Marquisi rangra emeltett, a' költsönnek egy harmadrészt magáravállalta, 's el akarta hitetni a' Spanyol többi Capitalistákkal, hogy ígéretétől el nem áll, azonban titkon Wilson és társai Agenseivel alkudozott, 's midőn a' Spanyol Capitalisták összevegyültek, olly tzelből, hogy a' Kormánynak a' feltételeket általadják, Riera mindenkinek bámúltára szavát visszahúzta, hogy, tsak az övé, 's Wilsoné legyen a' nyereség. Ez az alattomosság, és kétszinűség mind a' Kormányt mind a' Publicumot annyira felbőszítette, hogy már most a' költsön alkalmasint akkora marad, midőn a' Cortesek összevegyülnek. A' Spanyol Capitalisták is úgy megbosszankodtak, hogy elhatározzák, inkább áldozatot hozni, sem hogy egy idegen kereskedő háznak a' győzedelmet általengedni, 's nints kétség benne, hogy a' Cortesek is, ha egyébberánt a' feltételek, a' Riaréival megegyeznek, vagy legalább azoktól nem sokat különböznek, bizonyosan belföldieknek adják az elsőséget. Azt mondják, hogy egy-Aranjuezból 23-dikán költ-Brasiliának elesmerését magában foglaló Decretum, a' Spanyol Amerikai Statusok elesmerését is maga

után húzza, a' mennyiben **Martinez de la Rosa** egy ilyen lépés tevéseire hajlandónak nyilatkoztatá magát. Spanyolországban nints több 15 Grandnál, a' kinek minden tehertől szabad — 200,000. Real esztendei jövedelmé volna, és így a' Proceres Kamarájokban megkivántató, tulajdonságokkal bírna, a' többi mind fülíg van adósságban 's hitelezőjőktől mind untalan háborgattatik. Az ezen híreket hozó Kurír, magával viszi Spanyolország részéről a' négyszeres Egyességnek megerősítését is, melly Londonban **Talleyrand Hertzeg**, **Lord Palmerston**, **Sarmiento**, és **Gróf Florinda Blanca Urak** által irattatott alá.

(Times.) **Aranjuez** Máj. 5-kén. Legközelébbi rendszabásoknál fogva, egy nagy Spanyol sereg megy **Baro Sa Portugallus** Generálnak segítségére. A' határszéli minden ígáslovak és szekerek, ezen sereg használására rendeltettek. **Sarmiento** Portugallus Követ, utóbbi tartózkodásakor **Aranjuezben**, a' Királynénak azon bánás módjáról egy jegyzéket adott által, mellyet **Dom Miguel Isabella Mária** ellen bizonyított, a' midőn ötöt 200 Guerilla kíséret mellett **Elvasba** küldötte, hol élete is veszedelemben foroghat, ha tsak módot nem talál, vagy a' Spanyol határra szökni, vagy pedig egy Brittus hajón Spanyol tisztek óltalmokat megnyerni.

(Indicateur de Bordeaux.) **Bayonne** Máj. 10-kén. Madridból két Kurír érkezett hozzánk, a' nélkül, hogy útközben, a' Carlisták által legkevésbé is feltartóztaták volna. **Bergara** tájékán lövöldözést hallottak, a' minthogy **Onnaie**; és **Mondragon** körül öszve is tsapott a' két ellenséges sereg. A' Királyné katonái a' Carlistákat megverték. Egyébiránt környülállásosan még nem tudhatni a' hartz kimenetelét. A' **Guipuzcoai** Insurgensek, és Navar-

rai Guerillák, **Fuentarabiába** nyomultak, 's az ottani lakosoktól adót akartak behajtani, de mivel az igazgatót ott nem találták, tehát ennek Helytartóját, a' ki nem adott kezekre, magokkal elhurtzolták. Tudva van, hogy **Quesadának** és **Zumalacarre** gnynek katonái, 2 napig **Estella** előtt egymással szemközt állottak, hogy azután **Quesada** állását elhagyta, és **Logrenno** ellen indult, a' mire **Zumalacarre** gny hasonlóúl elindult **El Pastor** megtámadása végett: azért úgy vélekednek, hogy az említett Kurírok ezen sereg közt történt lövöldözést hallották. Egy — Madridból 8-kán elindult kereskedői Kurír, **Irun** alatt **Carlis** tákra akadt, kika' város örseregtől több ízben visszaverettettek.

TOSCANAI NAGY HERTZEGSÉG.

A' Toscanai Nagy Hertzezné **Ö Magassága** Máj. 21-kén egy kis Printznével szerentsésen lebetegedett.

A' Toscanai Nagy Hertzegnek legfiatalabbik leánya **Maria Maximiliana** Hertzeg kisaszszony, életének 8-dik esztendejében, hosszas, és fájdalmas betegsége után kimúlt e' világból.

FRANTZIA ORSZÁG.

Generál **Lafayette** megholt Párisban Május 20-kán életének 77-dik esztendejében, született 1757-ben.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

(Times.) **Nevyork** Apr. 7-kén. Legközelébbi héten **Triesztből** két Ausztriai fregatt érkezett hozzánk **Lengyel** szökevényekkel. Helyezetek a' pallérozottaknál szánakozásra talált, 's mindjárt is megnyitott számokra az aláírás, azonkívül az Ausztriai Consultól is mindegyik, kiszállásakor 40 dollart kapott. Sokan közzülök munkát is vállaltak, ki kertészséget, ki lovászságot, 's a' t. mások mesterséget űznek, — a' nevel-

tebbek húszával, harminzával összeállottak, 's Angoly nyelvmestert tartanak, hogy illy módon idővel hivatalokhoz juthassanak. A' fregattáknak tisztjeik többnyire Velentzéből valók, 's csak olaszúl beszélnek. A' közlegények mind egyig het-ületes, és munkás emberek, azért is bizonyosan leszz keresetjek, — a' tiszték ellenben, ha bár erköltsökre nézve semmi ki fogás, még is, mivel kellő ifjúságotól fogva kardot forgatván, a' munkától elszoktak, nem igen biztathatják magokat örvendetes kinézéssel, hanem utoljára is kéntelenek lesznek Frantzia, vagy Angoly Országba vissza költözni, a' minthogy néhányan már eddig is hajóra ültek.

B É T S.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Apr. 18-kán költ Kir. határozásában Báró Révai János Urat belső titkos tanácsosi rangal alsó Magyarországbán viselt legfőbb Kamaragrófi hivatalából nyugpénzel elbótsátni, és helyébe Svajtzer Gábor Urat Nagybányai Kir. Fő Inspektort, kerületi Bányabírót, és Magyar Kir. Udv. Tanácsost azon hivatalra és alsó Magyarországbán a' Sz. Bányavárosok Kir. Biztosává kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son Máj. 27-kén. A' 23 kán és 24-kén tartatott Kerületi Ülésben a' Fő Rendek legújabbí Viszonizenetjeik vétettek tanátskozás alá, úgy szinte az azokra való felelet is elkészített, és a' Törvényszékek elrendeléséről szóló tzikkelyekhez hozzáadódott: „Az Országosan egybengyült Karoknak és Rendeknek ítéletek bizonyos esetekben.“ Ezen Javallatok tegnap a' 200 dik Országos Ülésben, a' Tek. Kknál és Rknél felolvaslattak, helyben hagyódtak, 's egy

Kiküldöltség által, a' Nagy Váradi T. Ráptalan Követje szónoksága alatt, a' Fő Rendekhez általküldettek, a' kik azonközben, korábban összeülvén, a' Törvényszékek elrendeléséről általküldött tzikkelyeket rostálgatás alá vették. Mindenek előtt felolvasztatott a' bevezetés, — az első tzikkelynek 1-ső §-sa a' Békebírákról. Erre nézve a' vólt a' Fő Rendeknek egyes értelmök: hogy mivel a' 67: 1790 és a' később hozott törvények szerént, csak az eszrevett hiányokat lehet új törvény által eltörölni, — tehát a' Tek. Kk és Rk által javallott új békéllés módját, el nem fogadhatják. Egyébberánt, a' nagyobb rész kívánságánál fogva, még hozzáadatott; hogy, megmaradván az Ösök nyomdoka mellett, kelljen e' a' Per kezdetekor barátságos Egyességet próbálni, további megbírálásra hagyatni ajánlatott.

Kap os. Május 22-kén. Tekintetes Somogy Vármegye Rendei szeretett Fő Ispányok Mérey Sándor Ur Ö Excja Elölülése alatt ösi szokásaik egyik fényes innepét ültek. Ez ösi szertartást lelkes beszéddel nyitá meg a' tisztelt Fő Ispány Ur 's abban először is Felséges Uralkodónk eránti szeretetre buzdító szavaival azon szép 's kedves megbízattatása valósítását adá elő, hogy Ferentz 's Ferdinand Felséges Királyaink, mesteri kéz remekelte képmásolatjai már elkészítették, a' Ns Megye Házát díszesítendők. Majd azon kinyilatkoztatott meggyőződésénél fogva, hogy a' Tettes Megye Rendei bizonnyal olly Férjfit érdemesítendének bizodalmokra, ki Nemzete 's Királya ditsőségére a' fényes Követségi hivatalt betölteni képes, felszöllítá a' Tettes Megye díszes Rendeit, hogy miután szeretett első Al Ispányok T. Czindery László Ur eddigi első Országgyűlési Követ, Háznépe fontos környülállásai

miatt közjóra szentelt hivataláról leköszönni kéntelenítették, bár második Országgyűlési Követ T. Somsich Miklós Ur példás 's követésre méltó munkásságával e' díszes kört egyedül is ki elégítőleg tölti be, mindazáltal egy a' megüresült Követségi hivatalra, érdemes férjfit választanak kebelekből, ez által ősi Törvényekhez hívek maradandók. Regyelmes Fő Ispánja lelkes szavait gyakran Éljen kiáltásaival szakasztá felbe a' Felséges Urnak eránti szeretetét 's hódolását Tettben valósító Somogy; a' közös Bizodalom Tettes Sárközy Albert köztiszteletet nyert fő Jegyzőt hívá meg Követnek; kinek ezen megtiszteltésen elfogódott keble ékes de rebegő szavakkal fejezé ki Megyéjének kegyelmes Fő Ispánja 's T. Rendei előtt háláját, mellyet a' T. Rknek Éljen kiáltása követé. A' díszesen végbe ment Követ választás után a' Balaton tava regulázását érdeklő tanátskozások rakaszték be az innepet.

Eger Máj. 20 kán. Egri Kánonok Kovács Mátyás, ki a' Patriarcha-Érsek által Frimm János távolléte alatt helyébe az Egri Lyceum igazgatójává neveztelett ki, Máj. 14-ki levele szerint egy a' keresztyén tudományban jelesen kitünendő 's a' többi tanulmányokban is szorgalmas és az iskolai törvényeket pontosan megtartó tiszta erköltsiségű Egri Lyceumbeli másod évi philosophiát tanulónak évenként járandó 100 ezüst forint dijt élte folytáiglan alapított; kikötvén egyszersmind, hogy az érdemitendő ifjú az alapítótól minden iskolai év kezdetén feladandó religiobeli tárgyról értekezést készítsen, 's azt a' Lyceum teremében bizonyos időre felmondja.

Május 11-kén Eger városa emlékinnepet szentele boldogult fijának az alapítványiról ismeretes Kovács Jánosnak, kiről hírlapjaink is olly gya-

kori hálakkal emlékeznek. Hitelesen értesülvén a' város, hogy a' nagyérdemű, kitől még élteben már az Egri szegények intézete 2500 váltó for. 's különösen a' városi kórház szinte kamatozandó magpénzül ugyanannyit nyert vala, azon felül a' halála esetere általa felbontatni rendelt levele szerint 12000 ezüst for. tőkesummát olly ditső végre áldozott, hogy annak eszendei törvényes hasznaiból évenként tizenhat Egri születésű 's különösen philosophia- 's jus tanuló jeles ifjak egyiránt részesüljenek: mihez képest a' városi közönség eleve megegyezvén, hogy ditső földijének képét tanáts háza tere mében innepélyesen függeszse fel, e' végett az említett napra jeles számmal öszszegyülekezett, 's főbíró Csépany János a' kitett kép mellett megnyitván a' gyűlést, majdan az üdvezültnek unokaölte Vég Jósef szólott, de a' szerény rokonfi nagybátyjának ditséretét 's eletrajzát a' város főjegyzőjére hagyá, ki mind azt véghez vivén utána különösen az üdvezültnek érdemeit fontolólag magasztalva Makáry György hites ügyvéd tartá beszédet, 's majd a' kép buzgó hálaömlengések között függesztetétek fel.

A' Pécsi Káptalan, Apostoli Felséges Királyunktól mult eszt. Decemb. 5 kéről költ Kir. Oklevele szerint, valóságos tagjaira nézve, nyakban nyilván hordozható saját diszrendet nyert. A' diszjel egy gyoltzszögű tsillag, Péter Apostól nevere, ezen kör-irással: „Principi Apostolorum, Reges Apostolici sacrarunt;” 's koronás Felsegeink képei alatt ez irással: „Francisco I. regnante, Ferdinando V. coronato, Regibus.“

Magyar Tudós Társasági jelentés.

Nemes Moson Vármegyének e' f. e. Martiusa 3 dikán tartott közgyűléséből,

a' Magyar Tudós Társasághoz intézett betses levele szerint következő alapítás és adakozás neveli a' m. t. társaság töképezéit a' tisztelt megye KK. és RR. által a' kebelbeli birtokosokhoz botsáttott hazafiúi felszólításra:

1. Károly, Ö Ts. Kir. Föhertzege nemes Moson Vármegyéhez 1834-ben Mart. 3-dikán költ. k. levelében, mellynek hiteles mássát a' nemes Vármegye a' m. t. társasággal annak idejében használás végett közlöt, olly elintézésel ajánlott a' magyar nyelv virágoztatására 's terjesztésére 10,000 forintnyi töképenzt pengőben önkényesen és minden készséggel, hogy 10 esztendő elforgásáig ezen tőkének 500 pengő forintra menő kamatjából egy rész a' magyar-óvári tulajdon uradalomságában lévő gazdasági intézetben most felállított magyar nyelvtanító' fizetésére, más rész pedig ugyan azon uradalomság' kisebb iskoláiban a' szükséges iskolai könyvecskék' megszerzésére és azon ifjak megjutalmazására fordításék, kik magokat a' magyar nyelv megtanulásában különös előmenetellel tünnetik ki: tíz esztendő elmúltával pedig az említett töképenz az 1825/7beli 11-kén törvényzikkely' értelmében felállított magyar tudós társaságnak szabad rendelkezésére legyen általadandó.

2. Gróf Batthyáni Erneszt özvegye Tarnóczy Antonia, a' Lajtafalusi ura-

dalomság' földes asszonya adott 12 ftot pengőben.

3. A' nemes Moson Vármegyebeli Nemes, és tisztviselő Urak öszvesen 77 ftot 's 36 krt. pengőben.

'S ezen 2d. és 3d. alatti summát ns Moson Vármegye a' m. t. társaság Elölülőjéhez Gr. Teleki Jó'sef m. kir. udv. Tanátsos, Referendarius és Föispán Urhoz küldötte meg, említett levelével.

Emlékezetbe hozatik, hogy a' társaság által támasztott ezen kérdésre: „Miképen lehetne a' magyar játékszint Buda Pesten megalapítani“ a' feleletek beküldésének ideje most következő Junius hónapnak 8-dika, 's a' melly felelet később jöne, az elfogadva nem leszen. Pesten Május 21-kén 1834.

A' Titoknok által.

E R D É L Y.

Kolozsvár. Az Erdélyi Országgyűlésre Követeknek választották Ns. Felső Fejérvármegye: Maurer Mihály és Kis Ferentz; Ns Háromszék Bartha Károly Sepsis-ék jegyzője és Horváth Károly; Kolozsmező város: Báró Löwenthal Sámuel és Toppler Antal; Megyes-ék: Ehrenfeldi Krauss András székbiro' s Biedersfeldi Binder Jó'sef Tanátsos Urakat.

A' mai postával küldjük F e j é r V á r m e g y e M a p p á j á t és még a' Magyar Nyelvről írtt Értekezéshez tartozó Táblák között két rézmetszés Nyomtatványait az Erdélyországba járó Újságleveleink mellett a' szokott mód szerént petsét alatt. Juniusban a' többi (mindössze öt) Táblákat is meg fogjuk tisztelt Olvasóinknak küldözni, magát az Értekezést pedig a' jövő félesztendőben az Újságlevel mellett füzetenként bekötve 's petsét alatt.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J o ' s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)